

- §16b-miljøtilladelse til
Siegård
Svanekevej 59
3740 Svaneke

Kolofon:	Bornholms Regionskommune; juli 2026
Journalnummer:	26/13049
Udarbejdet af:	Center for Miljø, Plan og Kultur
Sagsbehandler:	Helle Thers/Katrine Høst (naturafsnit)
Kortbilag:	Geodatastyrelsen

§ 16 b TILLADELSE

til

Siegård

Svanekevej 59, 3740 Svaneke

Gyldighed

Denne tilladelse meddeles efter § 16 b, stk. 1 i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 med senere ændringer.

Tilladelsen gælder fra annonceringsdatoen den 28. juli 2026.

DATABLAD

Titel:	§ 16 b tilladelse til Siegård
Tilladelsen omfatter:	Produktion af søer, smågrise og polte samt et mindre hestehold. Produktionsareal: 2.290 m ² i 6 staldafsnit
Dato for tilladelse:	28. juli 2026
Ejendom/husdyrbrug:	Siegård, Svanekevej 59, 3740 Svaneke
Matrikelnummer og ejerlav:	35a Østermarie m.fl.
BFE-nummer:	10139192
CVR-/P-nummer:	29057125/1011815851
CHR-nummer:	15633
Ejer og ansøger:	Michael C. Rasmussen
Kontaktoplysninger:	E-mail: tine_boss@hotmail.com og mobil: 28734443
Konsulent:	Kirsten V. Kyndesen, Velas, Fulbyvej 15, 4180 Sorø
Tilsynsmyndighed:	Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur, Skovløkken 4, Tejn, 3770 Allinge
Kontakt tilsynsmyndighed:	Tlf. 5692 0000; e-mail: nmf@brk.dk ; Hjemmeside: www.bornholm.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	3
Indholdsfortegnelse.....	4
1 Ikke-teknisk resumé	6
2 Tilladelsen med vilkår	7
2.1 Afgørelse om tilladelse efter § 16 b, stk. 1	7
2.2 Ansøgning om tilladelse og eksisterende produktion.....	8
2.3 Vilkår for driften	9
2.4 Gyldighed – udnyttelse og bortfald.....	12
2.5 Retsbeskyttelse.....	12
2.6 Offentlighed	13
2.7 Klagevejledning.....	13
3 Beliggenhed og planmæssige forhold	15
3.1 Bygninger og faste afstandskrav.....	15
3.2 Bygge- og beskyttelseslinjer og placering i landskabet.....	18
4 Husdyrproduktion og reststoffer	21
4.1 Husdyrhold og staldanlæg	21
4.2 Produktion, opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	23
5 Ressourceforbrug	24
5.1 Foder og foderopbevaring	24
5.2 Vand	25
5.3 Energi	26
5.4 Diverse hjælpestoffer	26
6 Reststoffer	27
6.1 Spildevand - herunder restvand og tagvand.....	27
6.2 Affald	27
7 Gener fra husdyrbruget.....	28
7.1 Lugt	28
7.2 Støj og rystelser	30
7.3 Støv	31
7.4 Lys.....	31
7.5 Fluer og skadedyr	32
7.6 Transport	32
8 Ammoniaktab og naturpåvirkning	33
8.1 Ammoniakemission og BAT-krav.....	33

8.2	Ammoniakdeposition til naturområder	36
9	Mulige driftsforstyrrelser og uheld	39
10	Egenkontrol og dokumentation	41
11	Samlet vurdering	43
12	Bilag	44
	Bilagsoversigt	44
	Bilag 1a. Produktionsareal i ansøgt drift	45
	Bilag 1b. Produktionsareal i nudrift og 8-års drift	46
	Bilag 2. Naturberegningpunkter for Siegård	47
	Bilag 3. Beredskabsplan for Siegård	48

1 IKKE-TEKNISK RESUMÉ

Michael C. Rasmussen ansøger hermed om husdyrtilladelse i henhold til husdyrbruglovens §16b til godkendelse af griseproduktionen på ejendommen Siegård, Svanekevej 59, 3740 Svaneke.

På Siegård er der et sohold på 550 søer med grise til fravænning samt produktion af 300 polte. Der er tale om tilladelse fra 2004.

Der søges om en godkendelse af den eksisterende produktion efter stipladsmodellen. I det eksisterende staldanlæg ønskes den eksisterende poltekarantænestald ændret til opstaldning af smågrise. Der ønskes desuden opsat en babystald i form af en pavillon. Derudover ønskes en mindre hestestald på ejendommen.

Der ønskes et alternativ, hvor løbestalden ændres fra individuel opstaldning til løsdrift. Denne ændring kan ske ved en delvis fjernelse af inventar og uden ændring af produktionsareal. Muligheden ønskes for at kunne efterkomme kommende krav i forhold til dyrevelfærd.

Det samlede produktionsareal udgør i alt 2.290 m² i ansøgt drift. Heraf udgør pavillon og hestestald i alt 153 m².

Husdyrgødningen fra produktionen opbevares i eksisterende gyllelagune på ejendommen.

Ansøgningen er indgivet i henhold til husdyrbruglovens § 16 b og er indsendt til Bornholms Regionskommune gennem det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk (skema nr. 239106) og alternativ i scenarieberegning i skema nr. 266550.

Der foretages ingen ændringer i de eksisterende stalde udover mindre tilpasninger af inventaret i poltekarantænestalden, således denne kan anvendes til babystald. Der foretages ikke ændringer af gulvprofilen i staldafsnittet.

Ved ændring af poltekarantænestalden til smågrise og opsætning af en pavillon, kan velfærden optimeres for de mindste grise ved fravænning. Det bliver muligt at opstalde grisene ca. 2 uger i forbindelse med soholdet inden de overføres til smågrisestalden placeret på et andet site (Fædresminde).

Staldene overholder de krævede mindsteafstande til nabobeboelser og beboelsesområder, vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse på ejendommen og naboskel.

Der er foretaget beregninger der viser, at de krævede lugtgeneafstande mellem staldene og omkringboende overholdes. Lugtudledningen fra staldanlægget øges en anelse i ansøgt drift med opsætning af den nye pavillon og hestestalden. Der er dog tale om et begrænset ekstra bidrag, idet de to nye staldafsnit er med til at øge det samlede produktionsareal fra 2.137 til 2.290 m².

På baggrund af ejendommens beliggenhed og beskrivelsen af driften samt at der kun foretages en mindre ændring i ansøgt drift, forventes produktionen ikke at forårsage væsentlige gener for naboer og forbipasserende i form af støv, støj og rystelser, lys, transport eller forekomst af skadedyr. Tilsvarende vurderes husdyrbrugets brug af ressourcer (herunder foder, energi og vand) samt håndtering af reststoffer (herunder affald og spildevand) ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning.

Der er foretaget beregninger af den samlede ammoniakudledning fra produktionen og dennes påvirkning af omkringliggende naturområder. I ansøgt drift reduceres ammoniakudledningen fra produktionen. Med opsætning af pavillon og indretning af hestestald vil ammoniakudledningen øges, men dette udlignes af at poltekarantænen ændres fra opstaldning af slagtegrise (polte) til smågrise. Det betyder, at den samlede ammoniakudledning fra staldanlægget reduceres i ansøgt drift. Ved brug af alternativet med skift til løsgående søer i løbestalden reduceres ammoniakudledningen yderligere. Det vurderes på baggrund heraf, at det ansøgte, ikke vil forårsage væsentlig påvirkning af ammoniakfølsomme naturområder i området.

Ammoniakudledningen fra husdyrbruget må ikke overskride et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Dette krav er opfyldt ved at dyregruppen i poltekarantænestalden ændres fra slagtegrise til smågrise, og at den opsatte pavillon får delvist fastgulv.

I tilladelsen er der redegjort for de miljømæssige konsekvenser af det ansøgte og husdyrbrugets anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakudledningen til omgivelserne.

Samlet set vurderer Bornholms Regionskommune, at indretning og drift af husdyrbruget og håndtering af husdyrgødningen sker i overensstemmelse med gældende regler, og at driften kan foregå uden væsentlig påvirkning af miljøet eller omkringboende, som dette er defineret i husdyrbrugloven. Kommunen vurderer desuden, at projektet ikke vil påvirke eller true arter og naturtyper, der er en del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder, eller bilag IV-arter og deres yngle- og rastekområder.

2 TILLADELSEN MED VILKÅR

I dette afsnit beskrives den ansøgte produktion og baggrunden for den meddelte afgørelse om tilladelse med tilhørende vilkår for driften. Desuden beskrives en række juridiske forhold ved tilladelsen, samt hvordan offentligheden har haft indflydelse på projektet og kommunens vurderinger. Til sidst beskrives mulighederne for at klage over afgørelsen.

2.1 Afgørelse om tilladelse efter § 16 b, stk. 1

Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur har vurderet, at der i henhold til gældende regler kan meddeles tilladelse til den ansøgte husdyrproduktion på Siegård, Svanekevej 59, 3740 Svaneke, matr.nr. 35a Østermarie m.fl.

Tilladelsen omfatter den eksisterende produktion af søer, smågrise og polte, som godkendes efter stipladsmodellen. Som led i projektet ændres den eksisterende poltekarantænestald til opstaldning af smågrise, og der etableres en babystald i form af en pavillon. Derudover etableres en mindre hestestald på ejendommen. Tilladelsen omfatter endvidere de eksisterende gødningsopbevaringsanlæg og øvrige driftsbygninger.

Det samlede produktionsareal udgør 2.290 m² i ansøgt drift, hvoraf pavillonen og hestestalden udgør i alt 153 m².

Godkendelsen meddeles efter stipladsmodellen og omfatter den eksisterende produktion på ejendommen. Som led i projektet ændres den eksisterende poltekarantænestald til opstaldning af smågrise. Der etableres desuden en babystald i form af en pavillon samt en mindre hestestald på ejendommen. Formålet med projektet er at tilpasse staldindretningen til den eksisterende drift og skabe de nødvendige rammer for produktionen, uden at der sker en udvidelse af husdyrproduktionen ud over det ansøgte.

Det samlede produktionsareal udgør 2.290 m² i ansøgt drift, hvoraf pavillonen og hestestalden udgør i alt 153 m². Godkendelsen omfatter således den eksisterende produktion samt de beskrevne ændringer af staldindretningen og de nye staldafsnit.

Da det ansøgte produktionsareal overstiger 100 m², er projektet omfattet af husdyrbruglovens regler. Ammoniakemissionen fra husdyrbruget beregnes til mindre end 3.500 kg NH₃-N pr. år, og antallet af stipladser til slagtesvin over 30 kg er angivet til mindre end 2.000 (ikke IE-husdyrbrug). Tilladelsen meddeles derfor efter husdyrbruglovens § 16 b, stk. 1.

Tilladelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen, bilag og øvrigt materiale fremsendt af ansøgers konsulent. Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering – se de følgende afsnit 3 - 10.

Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med de stillede vilkår i nedenstående Afsnit 3 til 10 og bestemmelserne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen) samt øvrig gældende lovgivning også i de tilfælde, hvor disse regler er skærpende i forhold til denne tilladelse. Vilkårene er gældende fra det tidspunkt, hvor tilladelsen tages i brug, med mindre andet fremgår af tilladelsen.

Da det ansøgte medfører en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, er der redegjort for og stillet krav til husdyrbrugets anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT – Best Available Techniques) til reduktion af ammoniakemissionen.

Bornholms Regionskommune har vurderet de miljømæssige konsekvenser ved godkendelse af so-, smågrise og polteproduktionen samt hesteholdet på Siegård efter stipladsmodellen i forhold til den nuværende lovlige produktion på Siegård (nudrift) og i forhold til husdyrbrugets lovlige drift for 8 år siden.

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter ændringerne kan drives uden væsentlig påvirkning af natur, miljø og landskab, når vilkårene i denne miljøtilladelse og de gældende regler på området overholdes.

2.2   **Ansøgning om tilladelse og eksisterende produktion**

På ejendommen Siegård, Svanekevej 59, 3740 Svaneke, matr.nr. 35a Østermarie m.fl., ønskes svineproduktionen godkendt efter husdyrbruglovens stipladsmodel. Der ansøges om godkendelse af den eksisterende produktion. I forbindelse med projektet ændres den eksisterende poltekarantænestald til opstaldning af smågrise, og der etableres en babystald i form af en pavillon. Herudover etableres en mindre hestestald på ejendommen. Det samlede produktionsareal udgør 2.290 m² i ansøgt drift, og projektet omfatter både de eksisterende og de nye staldafsnit.

Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur har modtaget ansøgningen om miljøtilladelse til Siegård gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem (www.husdyrgodkendelse.dk) første gang den 27. januar 2026 (skema nr. 239106). Kommunen har afgjort sagen på baggrund af version 1 af ansøgningsskemaet.

Eksisterende produktion

På Siegård er der et sohold i et staldanlæg med et produktionsareal på i alt 2.137 m².

Der forekommer ingen godkendelsespligtige biaktiviteter på ejendommen.

Samdrift med andre husdyrbrug

Michael C. Rasmussen ejer og driver udover over Siegård ejendommene Fædresminde (Lillehøjsvej 6, 3740 Svaneke) og Munkegård (Årsballevej 39, 3700 Rønne), hvor der er henholdsvis produktion af smågrise og produktion af slagtesvin. Herudover driver Michael C. Rasmussen slagtesvineproduktion i lejede staldanlæg på Gamlevældegård (Gamlevældevej 44, 3760 Gudhjem) og på Kofoedgård (Heroldsvej 5, 3751 Østermarie).

De øvrige produktioner, der ejes og/eller drives af Michael C. Rasmussen, er placeret mellem 1,4 og 13,5 km fra Siegård. Idet afstanden mellem husdyrbrugene er mere end 100 m er de ikke forureningsmæssigt forbundet.

De øvrige produktioner kan alle drives uafhængigt af hinanden. Siegård er således heller ikke teknisk eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Denne tilladelse skal derfor kun omfatte husdyrbruget på Siegård.

Det er Bornholms Regionskommunes vurdering, at Siegård ikke er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug, hvorfor denne miljøtilladelse alene omfatter husdyrbruget Siegård.

2.3 Vilkår for driften

Tilladelsen meddeles på nedenstående vilkår, som der henvises til i de relevante afsnit under "kommunens vurdering" i miljøredegørelsen. Vilkårene er krav, som stilles for at fastholde forudsætningerne for tilladelsen og, som er med til at sikre, at der ikke opstår væsentlig virkning på miljøet eller væsentlige gener.

Husdyrbruget skal altid leve op til de generelle regler for husdyrbrug og håndtering af husdyrgødning fastsat i love og bekendtgørelser, også selv om disse regler måtte være skærpende i forhold til denne godkendelse.

Tilladelsen indeholder desuden vilkår, som skal sikre, at Bornholms Regionskommune holdes informeret om ændringer i ejerforhold eller hvem, der er driftsansvarlig for husdyrbruget. Da kommunen skal vurdere om evt. planer om ændringer på husdyrbruget udløser krav om tillæg til tilladelsen, stilles desuden vilkår om anmeldelse før igangsætning.

2.3.1 Indretning og drift

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, og med de ændringer, der fremgår af tilladelsens vilkår.
2. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne tilladelses vilkår.

2.3.2 Information om ændringer

4. Ændringer i ejerforhold eller hvem, der er ansvarlig for driften, skal meddeles til tilsynsmyndigheden (Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur) senest 1 måned efter, at ændringen er sket.
5. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til tilladelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer om de aktuelle planer for ændringer/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne tilladelse.

2.3.3 Produktionsarealets størrelse i m² staldsystemer, dyretyper (+ evt. teknologi)

6. Husdyrbrugets stalde og produktionsarealer skal indrettes i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Stald	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Farestald	Søer, diegivende	Kassestier, fuldspaltegulv	617
Løbe-/kontrolstald	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	359
Drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	963
	Slagtesvin (polte)	Drænet gulv + spalter (33% / 67%)	108
Poltekarantæne	Smågrise	Drænet gulv + spalter (50% / 50%)	91
Babystald	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	112
Hestestald	Heste	Dybstrøelse	41

2.3.4 Opbevaringsanlæg til husdyrgødning (gødningstyper og m² overfladeareal)

7. Gødningstype, miljøteknologi og overfladeareal skal være i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Beholder	Gødningstype	Miljøteknologi	Overfladeareal (m ²)
Gyllelagune	Flydende	Teltoverdækning	1.116

2.3.5 Håndtering af husdyrgødning

8. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til rådighed for husdyrbruget.
9. Egenkontrol. Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres: internt regnskab fra driften, som dokumenterer flytning/udbringning af gylle, skal opbevares sammen med logbogen på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.3.6 Ammoniakreducerende virkemidler (optaget på MST's teknologiliste)

Fastoverdækning på fortanke

10. Ejendommens fortanke til gyllebeholdere skal være overdækket med betonlåg.

Gyllelagune

11. Gyllelagunen skal fortsat være forsynet med fast overdækning i form af presenning/flydedug.
12. Hvis overdækningen åbnes/brydes i forbindelse med omrøring, gylleudbringning eller tømning skal overdækningen lukkes umiddelbart efter. Skader på den faste overdækning skal udbedres hurtigst muligt.
13. Der skal føres en logbog for gyllelagunen, hvori eventuelle skader på overdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
14. Til kontrol for lækage fra gyllelagunens bundmembran skal vandstandsmåleren i kontrolbrønden aflæses hver måned. Dato for udført kontrol skal fremgå af logbog for egenkontrollen

2.3.7 Affald

15. Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald.
16. Affald skal opbevares og bortskaffes efter Bornholms Affaldsbehandlings affaldsregulativer.
17. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.

2.3.8 Lugt

18. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Bygninger, anlæg og omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt for de omkringboende.
19. Omrøring af husdyrgødning i ejendommens gyllebeholdere må på 1. udbringningsdag tidligst påbegyndes 3 timer før udbringning, og på de efterfølgende udbringningsdage må omrøring tidligst ske 1,5 time før udbringningen påbegyndes.
20. Driften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommens areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge

grundlaget for tilladelsen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres lugtreducerende tiltag.

2.3.9 Støjklider

21. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne, dvs. al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel, må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Ugedag	Tidspunkt	Støjniveau, dB(A)	Referencetid
Mandag-fredag	Kl. 07.00-18.00	55	8 timer
Lørdag	Kl. 07.00-14.00	55	7 timer
	Kl. 14.00-18.00	45	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45	8 timer
Alle dage	Kl. 18.00-22.00	45	1 time
	Kl. 22.00-07.00	40	½ time
Spidsværdi	Kl. 22.00-07.00	55	

22. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i kolonnen referencetid angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.
23. Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at støjvilkårene overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklider kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
24. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at grænseværdierne ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjregningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

2.3.10 2.3.8 Vilkår vedr. stov

25. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal

2.3.11 Vilkår vedr. skadedyr

26. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på ejendommen som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Århus Universitet, Institut for Agroøkologi, der vedligeholder Skadedyrsguiden (www.dpil.dk).
27. Ved eventuelle fluegener hos naboer skal bekæmpelse foretages på tilsynsmyndighedens forlangende og efter en forudgående godkendt plan.
28. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand og rimelig orden for at forhindre gode levedmuligheder for rotter. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper.

2.3.12 Vilkår vedr. oplag af olie

29. Olie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
30. Beholdere til opbevaring af olieprodukter skal stå på et for olie vanskeligt gennemtrængeligt underlag og som minimum være overdækket med et halvtæg.

31. Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
32. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

2.3.13 Uheld og risici

---

33. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: 112 eller Bornholms Politi, tlf.: 5690 1448.
34. Der skal foreligge en beredskabsplan for Siegård, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være tilgængelig for medarbejderne på husdyrbruget og skal opdateres, så oplysningerne i den altid er relevante og retvisende.
35. Ved driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning, som indebærer fare for forurening, skal forskrifterne i beredskabsplanen følges. Den driftsansvarlige har pligt til at afværge følgerne af uheld bedst muligt.

2.4 Gyldighed – udnyttelse og bortfald

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelses meddelelse (dvs. den 28. juli 2032), jf. § 59 a i husdyrbrugloven. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del. Da denne tilladelse ikke omfatter byggeri, anses den for udnyttet, når det konstateres, at det tilladte faktisk er gennemført inden fristens udløb, jf. § 54, stk. 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Hvis den udnyttede tilladelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste tre år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Hvis tilladelsens vilkår ikke efterleves, eller de øvrige forudsætninger for tilladelsen ikke er opfyldt, kan dette medføre, at hele eller dele af tilladelsen bortfalder.

2.5 Retsbeskyttelse

Med denne tilladelse følger 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40, stk. 1 i husdyrbrugloven. Dato for retsbeskyttelsens udløb er den 28. juli 2034.

Tilladelser efter § 16 b skal ikke revurderes. Dog kan tilsynsmyndigheden i henhold til husdyrbruglovens § 39 meddele påbud om, at der skal gennemføres bestemte foranstaltninger, hvis husdyrbruget medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening, eller nedlægge forbud mod fortsat drift, hvis forureningen ikke kan nedbringes. Påbud eller forbud efter § 39 må ikke meddeles, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af tilladelsen.

2.6 Offentlighed

Naboorientering og partshøring

Bornholms Regionskommune har den 3. juli 2026 sendt skriftlig orientering om ansøgningen om §16b-miljøtilladelse til Siegård / udkast til §16b-miljøtilladelse til Siegård til ejere af ejendomme, som matrikulært grænser op til Siegård's matrikler.

Udkast til afgørelse om §16b-miljøtilladelse til Siegård blev desuden sendt i partshøring til ansøger og dennes konsulent samt til ejere og lejere af boliger, der ligger inden for konsekvenszonen for lugt beregnet i husdyr-godkendelse.dk til 512 meter fra et vægtet lugtcentrum for anlægget.

Der blev givet en frist på 3 uger fra 3. juli 2026 til 27. juli 2026 til at kommentere ansøgningen/udkastet. Kommunen modtog ingen bemærkning til forslaget til miljøtilladelsen.

Offentliggørelse

Tilladelsen er den 28. juli 2026 offentliggjort på Bornholms Regionskommunes hjemmeside <https://www.brk.dk/Sider/Forside.aspx>. Samtidig er en række lokale og landsdækkende foreninger og organisationer, som har anmodet om underretning i henhold til husdyrbruglovens §§ 61 eller 62, samt klageberettigede myndigheder, organisationer og råd blevet orienteret om afgørelsen.

2.7 Klagevejledning

Bornholms Regionskommunes afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af afgørelsens adressat og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Endvidere kan en række myndigheder og råd samt lokale og landsdækkende foreninger og organisationer klage over visse afgørelser.

Klagefristen udløber den 25. august 2026, dvs. 4 uger fra den 28. juli 2026, hvor afgørelsen er annonceret på regionskommunens hjemmeside.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, skal du sende klagen digitalt gennem Miljø- og Fødevareklagenævnets klageportal, inden klagefristen udløber. Links til klageportalen findes på hjemmesiden for Nævnenes Hus <https://naevneneshus.dk> eller på www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på klageportalen med NemID. Klagen skrives direkte i klageportalen, og det er muligt at vedhæfte dokumenter til klagen. Klagen sendes gennem klageportalen til Bornholms Regionskommune, som videresender den til Miljø- og Fødevareklagenævnet med den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Du får besked om videresendelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Bornholms Regionskommune via klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, med mindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Bornholms Regionskommune. Kommunen videresender din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om du kan fritages.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den klageberettigede indbetaler et gebyr på 900 kr. (private) og 1.800 kr. (virksomheder og organisationer) til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Betaling af klagegebyr sker online i forbindelse med indgivelse af klagen via klageportalen. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af klagefristen, afvises klagen.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
- Klager får helt eller delvist medhold i klagen
- Klagen bliver afvist, fordi klagefristen er overskredet
- Klager ikke er klageberettiget

- Klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence

En eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

3 BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

I dette afsnit beskrives og vurderes projektet set i forhold til afstandskrav til naboer, vandforsyning, vandløb og søer, offentlig vej m.v. samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, beskyttet natur m.v. Desuden beskrives og vurderes husdyrbrugets placering i landskabet i forhold til de landskabelige værdier.

3.1 Bygninger og faste afstandskrav

Beskrivelse af eksisterende bygninger

Bygningsanlægget på ejendommen består af en sostald fra 2005 med tilhørende gyllelagune opført nord for det oprindelige bygningsssæt. De oprindelige staldlænger placeret tættest på stuehuset er taget ud af drift. Foderladen placeret vest for det oprindelige staldanlæg er brugt. Der er placeret tre kornsiloer i forbindelse med foderladen.

Der foretages ingen udvendige ændringer af den eksisterende sostald. Indvendig foretages der kun mindre tilpasninger af inventaret i det ene staldafsnit, der ændres fra poltekarantænestald til smågrise/babystald. Herudover etableres en babystald bestående af to præfabrikeret pavilloner (å 4,2 x 16,0 m) nord for sostalden.

En del af en eksisterende ladebygning placeret vest for stuehuset indrettes til opstaldning af heste.

Figur 1 Eksisterende og ansøgte bygningsanlæg på Siegård.

Figur 2. Skråfoto Siegård med omgivelser (Siegård er angivet med rød markering). Skråfoto, som indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering – foto fra 9. april 2023.

Siegård ligger i landzone og uden for eksisterende eller fremtidigt byzone- eller sommerhusområde. Ejendommen ligger desuden ikke i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Afstanden til disse områder er desuden mere end 50 m.

Nærmeste byzone er Bølshavn ca. 1.220 m mod nord og nærmeste sommerhusområde er et område ved Bølshavn ca. 1.084 m mod nord. Nærmeste afgrænsede byzone er syd for Østermarie ca. 3,8 km mod vest.

Nærmeste enkeltbeboelse, der ikke er et landbrug og ikke er ejet af ansøger er Bølshavnvej 4, 3740 Svaneke beliggende ca. 467 m fra staldanlægget.

Grænsen for Natura 2000-området "Gyldenså" ligger umiddelbart øst for Siegård (ca. 10 m). Inden for området findes ammoniakfølsomme naturtyper, der er omfattet af udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt, samt § 3 beskyttede heder og overdrev. Disse naturtyper er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1. Nærmeste naturområde indenfor habitatområdet er placeret 642 m nordøst for staldanlægget.

Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder, defineret som heder over 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og dermed omfattet af § 7, stk. 1, nr. 2, er et overdrev beliggende ca. 4,8 km øst for staldanlægget.

Opmålingerne, som fremgår af nedenstående, er foretaget til nærmeste staldafsnit. Tilsvarende er afstande til kategori 1- og kategori 2-natur opmålt.

Tabel 1. Afstande og afstandskrav iht. husdyrbruglovens § 6 og § 7

Målepunkt	Afstand fra nærmeste staldbygning	Afstandskrav (jf. § 6 og § 7 i husdyrbrugloven)
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Bølshavn, sommerhusområde)	Ca. 1.084 m	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål o. lign. (Plan 134 Kjøllegaard)	Ca. 1,9 km	50 m
Nabobeboelse (Bølshavnvej 4)	Ca. 467 m	50 m
Ammoniakkfølsomme naturtyper inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Kortlagt habitatnatur i Natura 2000-området Gyldenså)	Ca. 642 m	10 m
Ammoniakkfølsomme naturtyper uden for internationale naturbeskyttelsesområder (Beskyttet sø nordvest for Siegård)	Ca. 325 m	10 m

Tabel 2. Afstande og afstandskrav iht. husdyrbruglovens § 8

Målepunkt	Afstand fra nærmeste staldbygning	Afstandskrav (jf. § 8 i husdyrbrugloven)
Ikke almene vandforsyningsanlæg (enkeltindvinder)	Ca. 18 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg (vandværk/boring)	Ca. 5,3 km	50 m
Vandløb og dræn	Ca. 35 m til vandløb	15 m (100 m*)
Søer > 100 m ²	Ca. 326 m	15 m (100 m*)
Offentlig vej og privat fællesvej	Ca. 118 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>500 m	25 m
Beboelse på ejendommen	Ca. 37 m	15 m
Naboskel	47 m	30 m

* Afstandskrav fra gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning til åbne vandløb og til søer større end 100 m².

Alle afstandskrav er opfyldt.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune konstaterer, at stalde og anlæg til husdyrgødning overholder de krævede mindsteafstande til nabobeboelser og beboelsesområder, ammoniakfølsom natur, vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse på ejendommen og naboskel.

Det fremgår af §8 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning, at for hvert enkelt nybyggeri af stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg og ensilageopbevaringsanlæg skal det kontrolleres, om husdyrgodkendelseslovens § 8, stk. 1, er overholdt. Reglen gælder kun nybyggeri og anlæg, der undergives væsentlige til- eller ombygninger, herunder f.eks. ombygning fra ko- til svinestald. Reglen gælder ikke ved reparation eller renovering af eksisterende anlæg.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. afstandskrav.

3.2 Bygge- og beskyttelseslinjer og placering i landskabet

Beskrivelse

Området omkring Siegård er i Bornholms Regionskommunes Kommuneplan 2020 udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde. Hovedhensynet i disse områder er at sikre dyrkningsmuligheder, landbrugets investeringer i produktionsapparatet og mulighederne for en rationel landbrugsdrift. Dog må miljø, natur, kulturhistoriske interesser og de mange mindre levesteder for dyre- og planteliv ikke forringes af landbrugsdriften.

Siegård ligger uden for arealer, som i kommuneplan 2020 er udpeget som kulturmiljøområde, geologisk interesseområde eller til formål knyttet til rekreation og fritid.

Staldanlægget er placeret ca. 10 m fra habitatområdet Gyldenså og nærmeste kategori 1-natur (habitatnatur) er placeret 642 m mod nordøst. Nærmeste kategori 1 natur uden for habitatområdet er et overdrev placeret ca. 1.201 m mod nordøst. Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev placeret ca. 4,8 km mod øst. Nærmeste kategori 3-natur er en hede placeret ca. 1.447 m mod nordøst.

Tre skove udpeget med gammel skovjordsbund er placeret indenfor 1.000 m af Siegård. Den nærmeste er placeret ca. 700 m mod sydøst.

Inden for en radius af ca. 500 m er der registreret en enkelt beskyttet sø. Søen er placeret ca. 326 m nordvest for staldanlægget. Et beskyttet vandløb (Gyldenså) løber umiddelbart øst for staldanlægget. Afstanden fra stalden er ca. 35 m.

I forbindelse med åen er der udpeget et lavbundsområde ca. 97 m fra staldanlægget. Indenfor 1.000 m er der placeret yderligere 4 lavbundsområder.

Anlægget er placeret ca. 1.250 m fra kysten og dermed indenfor kystnærhedszone. Der er registreret et fortidsminde (hulvej) sydøst for Siegård. Afstand til fortidsmindebeskyttelseslinje er ca. 60 m.

Staldanlægget er placeret uden for øvrige byggelinjer og andre relevante udpegninger som angivet i nedenstående Tabel 3 Afstande i forhold til beskyttelseslinjer og andre relevante udpegninger.

Tabel 3 Afstande i forhold til beskyttelseslinjer og andre relevante udpegninger.

Nærmeste...	Afstand fra nærmeste staldbygning	Berøres Siegård?
Skovbyggelinje (300 m)	Ca. 367 m	Nej
Fortidsmindebeskyttelseslinje (100 m)	Ca. 60 m	Nej
Strandbeskyttelseslinje (300 m)	Ca. 932 m	Nej
Sø- og åbeskyttelseslinje (150 m)	Ca. 5,6 km	Nej
Kirkebyggelinje	Ca. 2,8 km	Nej
Vejbyggelinje	Ca. 100 m	Nej
Internationale beskyttelsesområder – Natura 2000	Ca. 10 m	Nej
Beskyttede naturområder (§ 3-områder)	Ca. 325 m (sø) Ca. 35 m (vandløb)	Nej
Lavbundsområder	Ca. 60 m	Nej
Fredede områder	Ca. 14 m	Nej
Beskyttede sten- og jorddiger (som er registreret)	Ca. 170 m	Nej

Bygningernes udtryk i landskabet

Landskabeligt er Siegård placeret for enden af en ca. 120 meter lang privat fællesvej med tilslutning til Svanekevej. Stuehuset er opført i gult bindingsværk med rødt eternittag og er placeret syd for ejendommens produktionsbygninger. Nord for stuehuset ligger de oprindelige driftsbygninger, mens maskinhallen er placeret vest herfor. Den eksisterende sostald er placeret nord for de øvrige driftsbygninger og er delvist afskærmet af disse. Vest for sostalden ligger ejendommens gyllelagune.

Projektet omfatter ingen udvendige ændringer af de eksisterende bygninger. Den eksisterende poltekarantænestald ændres indvendigt til opstaldning af smågrise. Der etableres desuden en babystald i form af en pavillon umiddelbart nord for den eksisterende stald. Da pavillonens placering bag den eksisterende stald, vil den ikke være synlig fra offentlig vej. Herudover indrettes en mindre hestestald i en eksisterende lade umiddelbart vest for stuehuset, hvilket ligeledes ikke medfører ændringer af ejendommens eksisterende bygningsstruktur.

Ejendommen er beliggende i et landbrugslandskab præget af åbne marker, levende hegn og mindre skovområder. I området findes flere mindre landbrugsejendomme, men ingen større produktionslandbrug i den umiddelbare nærhed. Siegård ligger tilbagetrukket fra offentlig vej og er placeret i en lavning i landskabet. Mod vest stiger terrænet op mod Bølshavnvej, mens Gyldensåen løber øst for ejendommen, hvorefter terrænet igen stiger mod Tuevej.

Vest og nord for ejendommen findes åbne landbrugsarealer, som mod syd afgrænses af Svanekevej og mod vest af Bølshavnvej. Mod øst afgrænses ejendommen af skovbevoksningen langs Gyldensåen. Ejendommen er synlig fra Bølshavnvej, Svanekevej og Tuevej, men fremstår ikke dominerende i landskabet, da den ligger lavt i terrænet. På den baggrund vurderes de ansøgte ændringer ikke at medføre en væsentlig ændring af ejendommens landskabelige fremtræden, idet de nye anlæg enten etableres bag de eksisterende staldbygninger eller indrettes i en eksisterende bygning.

Figur 3. Siegård set fra krydset ved Bølshavnsvej/Svanekevej – i østlig retning. Cowi vejfoto 29. maj 2024.

Figur 4. Siegård set fra Svanekevej – i vestlig retning. Cowi vejfoto 29. maj 2024.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at alle relevante bygge- og beskyttelseslinjer er overholdt i forhold til det ansøgte projekt.

Bornholms Regionskommune vurderer endvidere, at projektet ikke er i strid med hensynet til områdets landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative interesser eller områdets natur- og fortidsinteresser. Der foretages ingen udvendige ændringer af de eksisterende staldbygninger. Den ansøgte bastyld i form af en pavillon placeres umiddelbart nord for den eksisterende stald og vil, som følge af placeringen bag de eksisterende bygninger, ikke være synlig fra offentlig vej. Den mindre hestestald indrettes i en eksisterende lade vest for stuehuset og medfører således ingen ændring af ejendommens ydre fremtræden. På den baggrund vurderer Bornholms Regionskommune, at projektet ikke vil medføre en væsentlig landskabelig påvirkning eller ændre ejendommens visuelle fremtræden i landskabet.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. placering i landskabet.

4 HUSDYRPRODUKTION OG RESTSTOFFER

I dette afsnit beskrives og vurderes husdyrholdets sammensætning, staldindretning inkl. ventilation og rengøring, samt produktion og håndtering af husdyrgødning, spildevand og affald.

4.1 Husdyrhold og staldanlæg

Beskrivelse

Staldanlægget på Siegård er indrettet til søer. I ansøgt drift bliver det muligt at opstalde de fravænnede grise i 1-2 uger inden de overføres til smågrisestalden placeret på en anden ejendom. Karantænestalden ændres fra opstaldning af polte/slagtegrise til opstaldning af smågrise. Der foretages kun mindre ændringer af inventaret i stalden. Herudover opsættes to præfabrikeret klimapavilloner, der skal benyttes som babystald i ansøgt drift. Med indretning af babystalde i forbindelse med soholdet kan forholdene optimeres for de mindste grise efter fravænnning. Karantænestalden, der ændres til smågrisestald, er med drænet gulv og spalter. Gulvprofilen ændres ikke i ansøgt drift. Babystalden i form af pavilloner bliver indrettet som to-klimastald med delvist fastgulv.

Der ønskes et alternativ med mulighed for at ændre løbestalden fra individuel opstaldning til løsgående søer. Ændringen vil ske med delvis fjernelse af inventar. Muligheden ønskes for at kunne efterkomme kommende krav i forhold til dyrevelfærd.

Hestestalden indrettes i eksisterende bygning, hvor halvdelen indrettes med dybstrøelse til opstaldning af heste.

Figur 5. Anlægget på Siegård

Produktionsarealet er beregnet som det totale areal fratrukket arealer, hvor dyrene ikke kan opholde sig og afsætte gødning, som fx gange og krybber. Udleveringsrum, drivgange og udleveringsramper, hvor dyrene kun opholder sig kortvarigt, indgår heller ikke i produktionsarealet.

I denne ansøgning er kun hovedgangarealer fratrukket, idet der ønskes mulighed for fleksibilitet i forbindelse med udskiftning af krybber mv.

Beregningen af produktionsarealerne fremgår af bilag 1..

Tabel 4. Staldtyper, dyrehold, miljøteknologi og produktionsareal i ansøgt drift.

Staldafsnit	Staldtype	Dyretype	Miljøteknologi (NH ₃ -N effekt)	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Produktionsareal andel
Farestald	Kassestier, fuldspaltegulv	Søer, diegiven-de	÷	760	617	81,2
Løbe-/kontrolstald	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Søer, golde og drægtige	÷	464	359	77,4
Drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	Søer, golde og drægtige	÷	1.087	963	98,4
	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Slagtegrise/polte			107	
Poltekarantæne	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Smågrise	÷	117	91	77,8
Babystald (ny)	Toklimastald, delvis spaltegulv	Smågrise	÷	138	112	81,2
Hestestald (ny)	Dybstrøelse	Heste	÷	83	41	49,4
I alt				2.649	2.290	

Tabel 5. Staldtyper, miljøteknologi, dyrehold og produktionsareal i nudrift og 8 års drift.

Staldafsnit	8 års drift			Tilladt nudrift		
	Staldafsnit, staldtype og dyretype	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Staldafsnit, staldtype og dyretype	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)
Farestald	Kassestier, fuldspaltegulv	760	617	Kassestier, fuldspaltegulv	760	617
Løbe-/kontrolstald	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	464	359	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	464	359
Drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	1.087	963	Løsgående, delvis spaltegulv	1.087	963
	Drænet gulv + spalter (33%/67%)		107	Drænet gulv + spalter (33%/67%)		107
Poltekarantæne	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	117	91	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	117	91
I alt		2.428	2.137		2.428	2.137

*Tal for staldstørrelse er angivet som indsendt i bilag til ansøgning. Disse afviger fra tal i den elektroniske ansøgning, men tallene i bilaget anses for mere præcise. Tallene for produktionsareal, som er det betydende i ansøgningen, er ens i bilaget og i den elektroniske ansøgning.

I ansøgt drift ændres dyretypen i den eksisterende poltekarantænestald fra polte til smågrise. Derudover etableres en babystald i form af en pavillon, og der indrettes en mindre hestestald i en eksisterende lade.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at ansøger på tilfredsstillende vis har redegjort for produktionsarealet, og at produktionsarealet samt de ansøgte dyretyper for både de eksisterende stalde og de nye konstruktioner er i overensstemmelse med reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Der gøres opmærksom på, at arealer, hvor der kun opholder sig dyr kortvarigt, og som derfor ikke indgår i produktionsarealet, i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal rengøres effektivt efter endt ophold. På Siegård omfatter dette udleveringsområdet/-rampen og drivgangene. Rengøring skal foretages senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet. Hvis dyrene har daglig adgang til arealet, skal rengøringen dog ske senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. produktionsareal, stalddtype og dyretype.

4.2 Produktion, opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Beskrivelse

På Siegård forefindes en gyllelagune med tilhørende fortank.

I ansøgt drift forsynes den ene beholder på Siegård med teltoverdækning. Beholderne er tilmeldt beholderkontrol. Der føres journal over spredning af gødning på markerne i form af mark- og gødningsplan.

Tabel 6. Data om gyllebeholdere til rådighed for produktionen på Siegård

Lager	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Overdækning
Gyllelagune	3.500	1.116	Overdækning
I alt	3.500	1.116	

Gødningsproduktionen på Siegård er på ca. 3.600 m³ pr. år, mens den samlede opbevaringskapacitet på Siegård er på ca. 3.500 m³.

Gyllelagunen tilføres husdyrgødning fra smågriseproduktionen på Fædresminde (Lillehøjsvej 6, 3740 Svaneke), hvor der er begrænset opbevaringskapacitet (180 m³). Den samlede opbevaringskapacitet til rådighed for produktionen på Siegård og Fædresminde er på ca. 5.330 m³ og den samlede gødningsproduktion fra produktionen på de to ejendomme er på ca. 6.500 m³.

Udover lagunen på Siegård forefindes en gyllebeholder på 850 m³ på Risegård (Åløsevej 15, 3760 Gudhjem). Herudover er der ekstra kapacitet til ca. 800 m³ i gyllebeholderen på Munkegård (Aarsballevej 39, 3700 Rønne). Opbevaringskapaciteten på ejers øvrige ejendomme stemmer overens med gødningsproduktionen på ejendommene.

Den samlede opbevaringskapacitet til rådighed for de to ejendomme svarer således til ca. 9,8 måneders opbevaring. Hermed er kravet om mindst 9 måneders opbevaring i forhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen opfyldt.

Gødningsproduktionen opgøres årligt i forbindelse med udarbejdelse af gødningsregnskabet.

I nedenstående tabel ses data om opbevaringsanlæg til rådighed for produktionen.

Tabel 7. Data om gyllebeholdere til rådighed for produktionen på bedriften Siegård.

Produktionsanlæg	Lager	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Siegård	Gyllelagune	3.500	Overdækket
Fædresminde	Fortank / kanaler	180	Overdækning (frivilligt tiltag)
Risegård	Gyllebeholder	850	Naturligt flydelag
Munkegård	Gyllebeholder	800	Naturligt flydelag
I alt		5.330	

BAT husdyrgødning

- Tankene tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel/afhentning af gylle
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn.
- Husdyrgødning udbringes i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen

BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) er, at gyllebeholderne er en fast tank, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger, og at tanken tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og evt. reparationer. Hertil kommer at omrøring minimeres samt at flydelag lag sikres/ etablering af teltoverdækning. BAT omfatter endvidere sikring af tilstrækkelig opbevaringskapacitet og udbringning i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Kommunens vurdering

Det er regionskommunens vurdering, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for opbevaringskapaciteten på Siegård og sikret, at der kan opbevares op til 9 måneders gødningsproduktion på bedriften.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. opbevaring af husdyrgødning.

5 RESSOURCEFORBRUG

I dette afsnit beskrives og vurderes det nuværende og forventede årsforbrug samt håndteringen af ressourcerne foder, vand og energi m.m. Tiltag til fremme af ressourceudnyttelsen er desuden behandlet.

5.1 Foder og foderopbevaring

Beskrivelse

Foder og foderopbevaring

Foder opbevares i foderlade, siloer og foderrum. Der foretages ingen ændringer i ansøgt drift.

Foderet hjemmeblandes på basis af korn, soja og vitamin/mineralmix.

Det årlige foderforbrug ligger på ca. 780 tons. Foderet bliver udfodret som vådfoder. Der anvendes fasefodring med forskellige blandinger til søer og smågrise.

Foderplaner/foderstrategi revideres årligt eller efter behov for at sikre at den mest optimale fodring. Foderforbruget registreres løbende og opgøres 4 gange årligt i forbindelse med udarbejdelse af effektivitetskontrol. Foderets indhold af råprotein og fosfor følger de gældende normer

BAT

Med den nye husdyrbruglov indføres stipladsmodellen. I stipladsmodellen inddrages den nyeste faglige viden om ammoniakfordampning (emission) fra gødningsoverfladerne, da ammoniakemissionen i højere grad afhænger af produktionsarealets størrelse end af det årligt producerede antal dyr. Dermed er ammoniakemissionen fra en stald relativt konstant uanset produktivitetsudsving. Stipladsmodellen anvendes både i forhold til fast og flydende gødning, og også lugtemissionerne fastsættes med udgangspunkt i overfladearealerne. Der indgår tillige en model for emissioner fra gødningslagre baseret på beholderens overfladeareal.

Emissionsfaktorer, der tidligere blev beregnet med udgangspunkt i antallet af dyr og dyrenes vægt eller ydelse, bliver i stipladsmodellen i stedet for fastsat som en emission pr. m² produktionsareal pr. år for forskellige staldtyper, dyretyper og evt. miljøteknologi samt for overfladeareal og gødningstype for opbevaringsanlæg til husdyrgødning. Dermed er den fodringsmæssige styring allerede indarbejdet i husdyrbrugloven, hvorfor dette ikke vil blive gennemgået yderligere.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at foderhåndtering som beskrevet ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. foder og foderopbevaring.

5.2 Vand

Ejendommen har egen vandforsyning. Der foretages ingen ændringer i ansøgt drift.

Hovedparten af vandforbruget går til drikkevand til dyrene, mens den resterende del går til vask af staldanlæg og til overbrusning. Vandforbruget opgøres en gang årligt.

Det årlige vandforbrug ligger på ca. 3.600 m³.

Drikkesystemerne i staldene er udviklet, så vandspild undgås eller mindskes. Overbrusning anvendes til køling i varme perioder. Hyppighed og varighed af overbrusningen afpasses løbende til temperaturen. Staldene iblødsættes inden vask foretages med højtryksrensere. Vandforbruget vil følges løbende med henblik på at identificere eventuelle defekter og forebygge spild.

BAT

Ejendommens vandforbrug går primært til drikkevand og her vil en besparelse være i modstrid med dyrevelfærden. BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) er anvendelse højtryksrensning til vask af stalde, og valg af udstyr, der er tilpasset den aktuelle dyretype, placering af drikkenipler er placeret over trug. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for vandforbrug.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til god effektiv vandudnyttelse. Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af omgivelserne ved den beskrevne vandanvendelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. vandforbrug på ejendommen.

5.3 Energi

Der anvendes energi til ventilation, belysning, varmelamper, fodring, pumpning af gylle. Ventilation er den væsentligste post i forhold til elforbrug. Der foretages ingen ændringer i ansøgt drift.

Det årlige energiforbrug ligger på ca. 140.000 kWh. Der anvendes olie til varmekanon i forbindelse med udtørring af stald efter vask i vinterperioden. Dette udgør ca. 500 l pr. år.

Elforbruget opgøres en gang årligt.

Ventilationsanlægget bliver dimensioneret efter staldenes belægningsgrad og styret automatisk efter temperaturen. Anlægget rengøres og efterses inden indsættelse af et nyt hold grise for at sikre et minimalt energiforbrug og optimal ydelse. Ved strømsvigt eller forhøjede temperaturer i stalden aktiveres nød opluk og der gives en alarm.

Ventilationen er delvis af lavenergitypen. Al belysning er energibesparende LED. Ved udskiftning af ventilatorer opsættes energibesparende typer.

Energibesparende foranstaltninger (BAT)

BAT er ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) etablering af lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring og brug af varmepumpe. Hertil supplerende egenproduktion af vedvarende energi fra solcelleanlæg. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for elforbrug.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til effektiv energiudnyttelse.

Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af omgivelserne ved den beskrevne energianvendelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. energi.

5.4 Diverse hjælpestoffer

Beskrivelse

Der opbevares ikke olie på ejendommen. Oletank er tømt og taget ud af drift.

Rengørings- og desinfektionsmidler opbevares på lager ved kontor.

Veterinærmedicin opbevares ved forrum og i kontor.

Kommunens vurdering

For at beskytte jord og grundvand stiller Bornholms Regionskommune vilkår om opbevaring af olieprodukter. Ud fra den beskrevne håndtering og det beskudne forbrug af de nævnte hjælpestoffer vurderer kommunen, at der ved overholdelse af vilkåret og de generelle regler for brug og opbevaring ikke vil være væsentlig risiko for forurening forårsaget af anvendelsen.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. oplag af olieprodukter.

6 RESTSTOFFER

I dette kapitel beskrives og vurderes de forventede reststoffer fra produktionen i form af spildevand og affald.

6.1 Spildevand - herunder restvand og tagvand

Beskrivelse

Der er indrettet toilet og bad i forbindelse med forrum. Spildevandet herfra ledes til septiktank.

Farestalden er opdelt i sektioner, der som udgangspunkt vaskes efter hvert hold søer. Babystald vil blive vasket mellem hvert hold grise. Al vand fra rengøring af stalde ledes til gyllebeholder.

Den årlige spildevandsmængde fra produktionen anslås til ca. 150 m³.

Kommunens vurdering

Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til samletank eller gyllesystem og skal anvendes i henhold til reglerne i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Bornholms Regionskommune vurderer, at den beskrevne spildevandshåndtering ikke vil medføre væsentlig miljøpåvirkning.

Bornholms Regionskommune bemærker, at hvis der foretages ændringer i afløbsforholdene for tag- og overfladevand, skal der indhentes accept fra spildevandsmyndigheden.

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til emissioner fra spildevand.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. produktion og håndtering af spildevand.

6.2 Affald

Beskrivelse

Alt affald bortskaffes efter BOFA's affaldsregulativ. Medicinrester samt evt. kemikalieaffald bortskaffes efter anvisning på etiket/produktblad.

Døde dyr afhentes til destruktion af DAKA SecAnim Denmark A/S, Buldregårdsvej 2, 3700 Rønne. Dødeligheden forventes at ville ligge på ca. 12% blandt søerne og 1% blandt smågrisene.

Afhentningspladsen er placeret i forbindelse med privatvej syd for staldanlægget. Her er der etableret en plads indrettet efter de gældende regler på området. Stedet er synligt fra offentlig vej.

Kommunens vurdering

Alt affald bortskaffes efter BOFA's affaldsregulativ. Medicinrester samt eventuelt olie- og kemikalieaffald bortskaffes efter anvisning på etiket/produktblad.

Døde dyr afhentes til destruktion af DAKA SecAnim Denmark A/S, Buldregårdsvej 2, 3700 Rønne

Afhentningspladsen er indrettet efter de gældende regler på området. De døde dyr placeres i en lukket container eller ligger på spalter og er afskærmede, så de ikke er tilgængelige for dyr eller fugle. Pladsen er placeret tilbagetrukket i forbindelse med indkørsel til staldanlægget.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at bygningernes omgivelser skal holdes fri for affald og om bortskaffelse og dokumentation for aflevering.

7 GENER FRA HUSDYRBRUGET

I dette afsnit beskrives og vurderes de mulige gener for husdyrbrugets omgivelser ved forekomst af lugt, støj, støv, lys, skadedyr og transporter forårsaget af virksomhedens aktiviteter.

7.1 Lugt

Beskrivelse

Lugt fra staldanlægget øges i ansøgt drift ved ibrugtagning af pavillon som babystald. Der er tale om en mindre merudledning af lugt pga. den begrænsede forøgelse af produktionsarealet. Der angives ikke lugtenheder for heste og de indgår derfor ikke i lugtberegningen.

I ansøgningsskemaet er der foretaget beregninger, der viser, at de krævede lugtgeneafstande mellem staldene og til nærmeste enkeltbeboelse, byzone og nærmeste samlede bebyggelse og lokalplan overholdes.

Beregninger foretaget i ansøgningsskemaet ses i nedenstående tabel.

Tabel 8. Resultat af lugtberegning fra ansøgningsskemaet i husdyrgodkendelse.dk

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Bølshavnvej 1	0	FMK	122,3	122,3	617,6	Ja
Bølshavnvej 2	0	FMK	122,3	122,3	534,4	Ja
Bølshavnvej 4	0	FMK	122,3	122,3	504	Ja
Svanekevej 57	0	FMK	122,3	122,3	667,3	Ja
Kjølbergård, Lokalplan	0	FMK	217,4	217,4	2011	Ja
Østermarie syd	0	FMK	217,4	217,4	3798,3	Ja
Bølshavn	0	FMK	386,8	386,8	1261,9	Ja
Bølshavn sommerhusområde	0	FMK	386,8	386,8	1126,1	Ja

Enkeltbeboelser er ejendomme uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger. Der er beregnet til nærmeste enkeltbeboelser til staldanlægget.

Til nærmeste enkeltbeboelse skal der være min. 122 m beregnet efter FMK-modellen. Geneafstanden beregnes efter både Miljøstyrelsens lugtmodel "NY" og efter FMK-modellen og det er den længste af to geneafstande er afgørende og angives i tabellen. Nærmeste enkeltbeboelse er Bølshavnvej 4 placeret ca. 504 m fra lugtcentrum. Lugtgenekravet er dermed opfyldt til beboelsen.

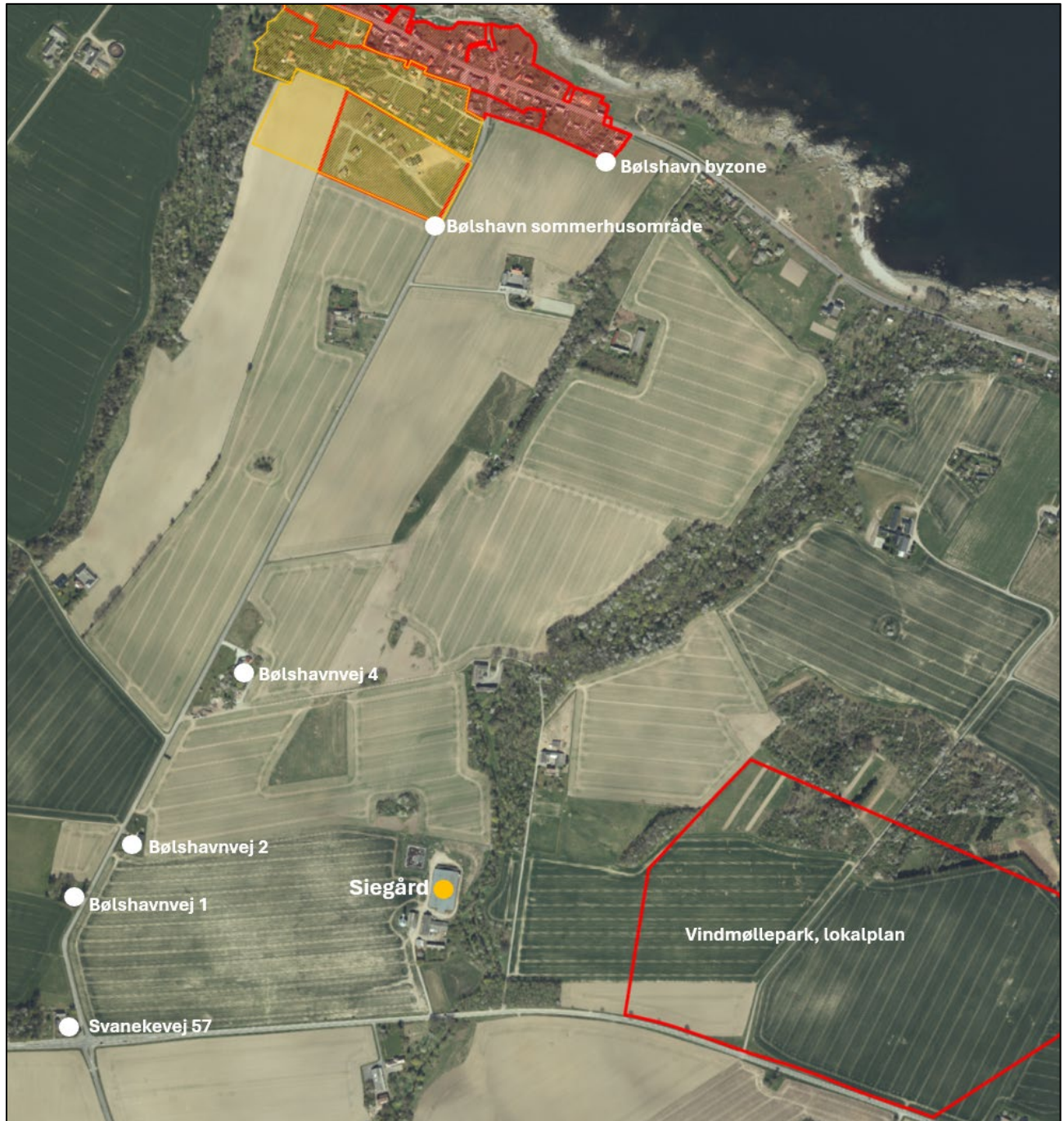
Til nærmeste samlede bebyggelse eller lokalplan i landzone skal der være minimum ca. 217 m. Nærmeste samlede bebyggelse er syd for Østermarie placeret ca. 3.798 m fra lugtcentrum. Nærmeste lokalplan er Kjølbergård placeret ca. 2.011 m fra lugtcentrum. Lugtgenekravet til samlet bebyggelse/lokalplan er dermed opfyldt.

Nærmeste byzone eller fremtidige byzone er Bølshavn. Afstanden fra lugtcentrum til byzonegrænsen skal være minimum ca. 386 m, og den beregnede afstand fra lugtcentrum til grænsen for byzonen er ca. 1.262 m. Nærmeste sommerhusområde er ved Bølshavn med en beregnet afstand på ca. 1.126 m. Lugtgenekravet til byzone og sommerhusområde er dermed overholdt.

Der er ikke placeret andre husdyrbrug indenfor 100 m fra enkeltbeboelsen og 300 m fra byzone og der skal derfor ikke indregnes en kumulativ effekt.

På nedenstående figur er angivet placering af nærmeste enkeltbeboelser, byzone og sommerhusområde. Samlet bebyggelse og lokalplan er placeret mere end 2 km fra Siegård og derfor ikke medtaget på kortet.

Figur 6. Beliggenhed af de nærmeste enkeltboliger, samlet bebyggelse og byzone.

Optimal styring af ventilationsanlæg og brug af overbrusningsanlæg er med til at begrænse svineri i stierne. Hvis der forekommer svineri i stier med fast gulv, skrubes de rene med henblik på at sikre lavest mulige ammoniak- og lugtemission.

Kommunens vurderinger

Geneafstanden måles fra et vægtet lugtcentrum på husdyrbruget (typisk centrum af staldanlægget) og til nærmeste punkt hos naboen eller på zonegrænsen.

Kommunen vurderer på baggrund af ovenstående, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Kommunen vurderer dog, at hvis der skulle opstå væsentlige lugtgener hos naboer, som ikke kunne forudses på baggrund af lugtgenekriterierne, skal der være mulighed for at løse problemet, og der er stillet vilkår herom.

Kommunen vurderer på baggrund af ovenstående, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om at holde god staldhygiejne i tilfælde af væsentlige lugtgener.

7.2 Støj og rystelser

Beskrivelse

Der sker ingen ændring i ansøgt drift.

Vedvarende støj kan forekomme fra ventilationsanlægget. Ventilatorer udskiftes løbende til nye støjsvage motorer.

Regelmæssig kontrol, rengøring og vedligeholdelse af ventilatorerne vil mindske unødigt støj.

Periodisk støj kan forekomme ved foderfremstilling, pumpning af gylle samt ved transport til og fra ejendommen.

Foderfremstilling finder sted i foderlade og foderrum og vil ikke give væsentlige støjgener udenfor matriklen.

Transport med køretøjer til og fra ejendommen vil kunne give anledning til kortvarige støjgener. Dette vil være den primære støjkilde for naboer. Støj fra transport forekommer kun få gange dagligt og i korte perioder hovedsageligt inden for normal arbejdstid.

Se yderligere beskrivelse af transport til og fra ejendommen i afsnit om transport.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune forudsætter, at anlægget på Siegård overholder Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser. Støjvilkårene omfatter al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel, men ikke støj fra f.eks. markdriften.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende og forbi-passerende. Der vil dog kunne forekomme støj fra transport. Trafikken til og fra Siegård går ad Svanekevej, og forekommer primært inden for normal arbejdstid.

Der er ikke foretaget støjberegninger, idet de nærmeste nabobeboelser ligger så langt fra ejendommen, at der ikke vurderes at kunne opstå væsentlige støjgener, når de stillede vilkår overholdes.

Produktionen forventes ikke at give anledning til rystelser, som kan være til gene for omgivelserne.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. støjgrænser og eventuel måling af støjniveauet. Der er ikke stillet vilkår vedr. rystelser.

7.3 Støv

Beskrivelse

Der forekommer ikke væsentlige støvgener fra håndtering af foder, idet det foregår i et lukket system.

Der kan forekomme lokale støvgener i forbindelse med tildeling af strøelse i staldene. Støv fra skimmelsvampe modvirkes på Siegård ved at opbevare strøelsen på fast bund, indendørs og tørt.

Der foretages ingen ændringer i ansøgt drift.

Kommunens vurdering

Regionskommunen vurderer, at produktionen på Siegård ikke vil medføre væsentlig støvudvikling. Risikoen for støvgener anses primært at være knyttet til kørsel omkring ejendommens bygninger i tørre perioder, hvor der kan opstå lokal støvspreddning. Derudover kan der forekomme støvgener ved kørsel på den private vej i samme perioder. Samlet set vurderer kommunen dog, at produktionstilladelsen ikke vil medføre en ændring i støvniveauet i området.

Der stilles dog et vilkår om støvgener, så alle aktiviteter på ejendommen herunder transport kan planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. støvgener.

7.4 Lys

Beskrivelse

Der kan der være lys i enkelte sostalde i op til 14-16 timer pr. dag. Dette af hensyn til søernes reproduktion.

I øvrige staldafsnit vil lyset være tændt indenfor normal arbejdstid samt i det nødvendige tidsrum for at sikre den lovpligtige lysmængde til dyrene i min. 8 timer pr. dag.

Der er udendørsbelysning ved forrum.

Der sker ingen ændringer i forhold til nudrift.

Siegård ligger med mere end 190 m's afstand til nabobeboelser. Sammenholdt med staldens placering i forhold til nabobeboelserne mener ansøger derfor, at belysningen på ejendommen ikke vil give anledning til gene for naboerne.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at den beskrevne anvendelse af lys i og omkring staldene ikke vil medføre gener for omkringboende eller forbipasserende pga. afstanden. For at sikre, at eventuelle gener for omkringboende begrænses, stilles der dog vilkår vedrørende lysgener.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. lys.

7.5 Fluer og skadedyr

Beskrivelse

Der tilstræbes på ejendommen en god orden, staldhygiejne og gødningshåndtering, så risikoen for gener foranlediget af fluer, rotter og mus forebygges og begrænses.

Generelt vil ejendommen blive renholdt, herunder vil foderspild, gammelt foder og frasorteret foder blive fjernet fra foderkrybber, fodergange, lagre osv. Endvidere vil der blive foretaget rengøring ved højtryksrensning.

Vegetation langs fodmurene på driftsbygningerne fjernes. Huller og rørgennemføringer reparerer med net og beton. Døre og porte holdes lukkede. De generelle retningslinjer for bekæmpelse af skadedyr i henhold til statens skadedyrsbekæmpelse følges.

Der foretages faste rutiner vedrørende fluebekæmpelse. Ved behov kan der anvendes kemisk fluebekæmpelse.

I relation til rotter anvendes den kommunale rottebekæmpelse.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for, hvorledes forekomst af fluer og rotter m.m. vil blive forebygget og eventuelt bekæmpet, således at gener heraf undgås. Endvidere er det kommunens vurdering, at følges vilkårene i denne tilladelse, burde der ikke opstå væsentlige fluegener eller problemer med rotter. For at sikre at eventuelle gener for omkringboende begrænses, stilles der dog vilkår vedrørende skadedyrsbekæmpelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. fluebekæmpelse og rottesikring.

7.6 Transport

Beskrivelse

Der sker ingen ændringer i ansøgt drift. Med babystalden rykkes tidspunkt for flytning af grisene til 1-2 uger efter fravænning.

Der er ikke intern transport på Siegård. Der flyttes ikke dyr mellem staldafsnit og foder transporteres i et lukket system.

Der er transport til og fra Siegård i form af levering af foder til ejendommen, transport af smågrise fra ejendommen og levering af polte til ejendommen, afhentning af dyr til slagteri og til destruktion samt transport af gylle til udbringning.

Transport foregår primært inden for normal arbejdstid.

Der transporteres et læs smågrise fra ejendommen hver uge. Polte indsættes 4-5 gange pr. år. Søer leveres til slagteri hver 2. uge. Transporterne sker med lastbil i tidsrummet fra kl. 6 til 16.

Der afhentes døde dyr ca. 2 gange pr. uge, dette udgør ca. 100 transporter årligt, normalt mellem kl. 8 og 16.

Der køres korn og der leveres soja og mineraler til ejendommen. Disse transporter forventes at udgøre i alt ca. 70 læs pr. år fordelt på 55 læs korn og 15 transporter af soja og mineraler.

Øvrige transporter herunder strøelse og rengøringsmidler udgør 2 transporter pr. år.

Udbringning af gylle udgør ca. 130 læs pr. år.

Opgørelse af transporter på Siegård kan ses i Tabel 9 herunder.

Tabel 8 Opgørelse af forventede antal årlige transporter til og fra Siegård.

Type transport	Transport ansøgt drift antal læs/år
Dyr til ejendommen	4
Dyr fra ejendommen	78
Afhentning af døde dyr til DAKA	100
Foder	45
Gylle	130
Øvrige	2
Total	359

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ind- og udkørsel til husdyrbruget til og fra Siegård, som sker ad egen privatvej og primært inden for normal arbejdstid, kan ske uden at give anledning til gener for omkringboende. Selve belastningen af det lokale vejnet reguleres af den relevante vejlovgivning, mens færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. Der er ikke stillet vilkår i forhold til transport.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. transport.

8 AMMONIAKTAB OG NATURPÅVIRKNING

I dette afsnit beskrives ammoniakemissionen fra husdyrbruget og opfyldelsen af BAT-krav, og det vurderes, i hvor høj grad ammoniakemissionen påvirker beskyttet natur og sårbare arter.

8.1 Ammoniakemission og BAT-krav

Beskrivelse

I ansøgningsskemaet er der foretaget beregninger af ammoniakemissionen fra staldanlæg og lagre i nudrift/8-årsdrift og ansøgt drift. For hvert staldafsnit er ammoniakemissionen beregnet ved at gange størrelsen af produktionsarealet med emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystem. Tilsvarende beregnes emissionen fra gylleopbevaring ved at gange det ansøgte overfladeareal for gylleopbevaringsanlæg med en emissionsfaktor for typen af gødning

Tabel 9a. Opgørelse af ammoniakemissionen fra stalde og lagre på Siegård

Ammoniakemission fra husdyranlægget (kg NH ₃ -N/år)				
Drift	Staldafsnit	Lagre	I alt	Meremission efter udvidelse
Ansøgt drift	2.865,8	223,2	3.089,0	-14 (nudrift) -14 (8-års drift)
Lovlig nudrift	2.879,8	223,2	3.103,0	-
8-års drift	2.879,8	223,2	3.103,0	-

Tabel 10b. Opgørelse af ammoniakemissionen fra stalde og lagre på Siegård i alternativ

Ammoniakemission fra husdyranlægget (kg NH ₃ -N/år)				
Drift	Staldafsnit	Lagre	I alt	Meremission efter udvidelse
Ansøgt drift	2.829,9	223,2	3.053,1	-49,9 (nudrift) -49,9 (8-års drift)
Lovlig nudrift	2.879,8	223,2	3.103,0	-
8-års drift	2.879,8	223,2	3.103,0	-

BAT-krav

Husdyrbrug med en emission på over 750 kg NH₃-N pr. år skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Den maksimale emission ved anvendelse af BAT beregnes for hvert staldafsnit for sig ud fra de enkelte produktionsarealers størrelse i m² og emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystemtype. Der sondres mellem nye (og renoverede) stalde, hvor kravet beregnes ud fra ét sæt emissionsfaktorer, og eksisterende stalde, hvor kravet beregnes ud fra et andet sæt faktorer eller ud fra vilkår i tidligere godkendelser om eksisterende teknologi.

Der er ikke tidligere fastsat krav til BAT for produktionen på Siegård. Der har ikke været anvendt teknologier i de øvrige staldafsnit og der foretages ingen ændringer af disse. Derfor beregnes emissionsfaktorer ud fra for eksisterende staldafsnit. Den nye baby og hestestald er indsat som nyt (inkl. renoveret) staldafsnit. For gyllelagunen beregnes BAT ud fra eksisterende opbevaringsanlæg. En gyllelagune etableres med overdækning og effekten af denne teknologi er derfor indsat som et krav både i nudrift og ansøgt drift.

Der er ikke et selvstændigt BAT-krav for gødningsopbevaringsanlæg. I beregningen af BAT-kravet for husdyrbruget indgår opbevaringsanlæg således med en emission svarende til den beregnede reelle emission.

Samlet BAT-krav inkl. krav til gødningslagre er opgjort i Tabel 11.

Tabel 11. Vejledende BAT-krav ved ansøgt drift

Staldafsnit	Dyretype Staldsystem/gødningstype	Forudsætning	Produktionsareal (m ²)	BAT- krav/m ² (kg NH ₃ -N)	BAT- krav (kg NH ₃ -N)
Farestald	Søer, diegivende, Kassestier, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit	617	1,30	802,1
Løbe-/kontrolstald	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	359	1,30	466,7

Drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	963	1,20	1.155,6
	Slagtegrise, Drænet gulv + spalter (33% / 67%)		107	2,30	246,1
Poltekarantæne	Smågrise, Drænet gulv + spalter (33% / 67%)	Eksisterende staldafsnit	91	1,20	109,2
Babystald (ny)	Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	112	0,56	62,7
Hestestald (ny)	Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	41	0,57	23,4
Gyllelagune	Flydende gødning	Eksisterende gødningsopbevaringsanlæg	1.116	0,20	223,2
I alt			2.290 + 1.116		2.865,8 + 223,2 = 3.089,0

BAT-kravet beregnes til 3.091 kg NH₃-N pr. år og den faktiske emission er 3.089 kg NH₃-N pr. år. BAT-kravet opfyldes idet dyretypen i poltekarantænestalden ændres fra slagtegrise til smågrise og den nye babystald indrettes med delvist fast gulv.

I alternativet vil BAT kravet pr. m² stald ændres fra 1,30 til 1,20 kg NH₃-N pr. år. Det betyder, at BAT beregnes til 3.055 kg NH₃-N pr. år og den faktiske emission bliver 3.053 kg NH₃-N pr. år. Kravet er således også opfyldt i alternativet.

Kommunens vurdering

Da der er tale om et husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal ammoniakemissionen reduceres til et niveau, der svarer til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Der er ikke tidligere fastsat et BAT-krav for produktionen på Siegård. I forbindelse med den aktuelle ansøgning er BAT-kravet derfor beregnet på baggrund af emissionsfaktorerne for de eksisterende staldafsnit. For det ansøgte staldsystem er BAT-kravet beregnet til 3.091 kg NH₃-N pr. år, mens den beregnede faktiske ammoniakemission udgør 3.089 kg NH₃-N pr. år. BAT-kravet er dermed overholdt.

Der er desuden beregnet et alternativ med et andet staldsystem. For dette alternativ udgør BAT-kravet 3.055 kg NH₃-N pr. år, mens den beregnede ammoniakemission er 3.053 kg NH₃-N pr. år. BAT-kravet er således også overholdt for dette alternativ.

Bornholms Regionskommune vurderer på den baggrund, at den ansøgte produktion opfylder det vejledende BAT-niveau, uanset hvilket af de to ansøgte staldsystemer der lægges til grund.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. ammoniak omkring, at staldens indretning.

8.2 Ammoniakdeposition til naturområder

Beskrivelse

Påvirkning af naturområder

Ammoniakemissionen fra produktionen på Siegård bevirker, at omkringliggende arealer påvirkes med nedfald af ammoniak. Den samlede ammoniakemissionen fra det samlede anlæg reduceres i ansøgt drift i forhold til nudrift og 8 års-drift og der sker således ikke en merpåvirkning af områderne omkring Siegård.

I ansøgningssystemet er der foretaget beregning af denne ammoniakdeposition til beskyttede naturområder og potentielt ammoniakfølsomme skove samt beskyttede søer i området. Beliggenheden af beregningspunkterne tættest på anlægget fremgår af kortet i Figur 4.

Resultatet af beregningen af ammoniakdeposition i de angivne punkter i ansøgt drift kan ses i tabellen.

Tabellen viser de beregnede værdier for den totale ammoniakdeposition fra husdyrbrugets stalde og lagre, og for merdepositionen, der er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte produktion forårsager i forhold til henholdsvis nudrift og driften 8 år før ansøgningstidspunktet (8-års-driften).

Figur 7. Beregningspunkter for ammoniak i området omkring Siegård (Kategori 2 overdrev er placeret 4,8 km fra Siegård er ikke medtaget på kortet).

Tabel 12. Beregningspunkter for ammoniak i området omkring Siegård (i ansøgt og i alternativet).

Naturtyper	Målepunkt	Totaldeposition (kg NH ₃ -N/år)	Merdeposition Nudrift (kg NH ₃ -N/år)	Merdeposition 8-års drift (kg NH ₃ -N/år)
Kategori 1-natur	Habitatnatur	0,3	0,0	0,0
	Overdrev	0,0-0,1	0,0	0,0
Kategori 2-natur	Overdrev	0,0	0,0	0,0
Kategori 3-natur	Hede	0,1	0,0	0,0
	Skov gammel skovjordsbund	0,2	0,0	0,0
Anden natur	Sø	0,4	0,0	0,0
	Beskyttet vandløb	13,7	-0,5	-0,5

Kommunens vurdering

De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur. Beskyttelsesniveauet for kategori 1-natur og kategori 2-natur omfatter en forbudszone på 10 m, hvor der ikke må etableres, udvides eller foretages ændringer af stalde eller gødningsopbevaringsanlæg, samt krav til den tilladte totaldeposition. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur kan efter en konkret vurdering være et krav om en maksimal merdeposition. Kravene er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og er gengivet i boksen nedenfor.

Totaldepositionen er den ammoniakdeposition, som stammer fra husdyrbrugets stalde og lagre - både fra den eksisterende og den ansøgte drift. Merdepositionen er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte drift forårsager. Merdepositionen skal beregnes ud fra alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden 2007 (8-års driften).

Kategorisering og beskyttelsesniveau for naturtyper

Kategori 1-natur

Ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-områder, hvor et enkelt husdyrbrug maksimalt må totalbelaste med 0,2-0,7 kg N/ha/år afhængigt af beliggenheden af andre husdyrbrug i nærheden*.

Kategori 2-natur

Nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder: højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha. Et husdyrbrug må totalbelaste med maksimalt 1,0 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur

Anden ammoniakfølsom natur (moser samt mindre heder og overdrev) og ammoniakfølsomme skove. Ved disse naturtyper kan kommunen ud fra en konkret vurdering stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

*0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug; 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug og 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug.

Kategori 1-natur

Der er ca. 10 m fra Siegård til nærmeste Natura 2000-område og 642 km til nærmeste kategori 1-natur. Nærmeste Natura 2000-område er habitatområde H161 Gyldenså. Depositionen til nærmeste habitatnatur, §3 he-

der og overdrev indenfor natura 2000-området området fra Siegård er beregnet til 0,3 kg N/ha/år i totaldeposition. Krav til maksimal deposition er på 0,2-0,7 kg N/ha/år afhængigt af antal husdyrbrug i nærheden.

Det fastsatte krav til maksimal deposition af ammoniak er overholdt, idet der ikke er andre husdyrbrug, der påvirker samme kategori 1-naturområde. Nærmeste husdyrbrug er Fædresminde, der er placeret godt 1.000 m fra naturområdet og Lundegård placeret ca. 1,4 km fra området. Fædresminde har en mindre husdyrproduktion (smågrise) og en ammoniakemission beregnet til ca. 807 kg. Konsekvenszonen for dette husdyrbrug er derfor mindre end 500 m. Husdyrbruget på Lundegård omfatter en mindre slagtegriseproduktion og konsekvenszonen for dette husdyrbrug er mindre end 1.000 m.

Bornholms Regionskommune vurderer på den baggrund, at husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for kategori 1-natur er overholdt. Den ansøgte produktion vurderes derfor ikke at medføre en væsentlig påvirkning af habitatnatur inden for Natura 2000-området.

Kategori 2-natur

Kravet til maksimal totaldeposition til kategori 2-natur er 1 kg N/ha/år. Nærmeste kategori 2-naturareal er et overdrev beliggende ca. 4,8 km øst for Siegård. Hertil beregnes en totaldeposition fra Siegård på 0,0 kg N/ha/år. Idet produktionen på Siegård således påvirker kategori 2-naturarealer med en totaldeposition under 1 kg N/ha/år, er det fastsatte krav til maksimal deposition af ammoniak til kategori 2-natur overholdt.

Kategori 3-natur

For kategori 3-naturtyper skal kommunen foretage en konkret vurdering og kan på den baggrund i særlige tilfælde fastsætte vilkår med henblik på opfyldelse af krav om maksimal merdeposition af ammoniak. Ved særlige tilfælde forstås en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Nærmeste kategori 3-natur er en skov med gammel skovjordbund placeret 700 m fra sydøst for staldanlægget. Merdepositionen til skoven er 0,0 kg N/ha/år i forhold til nudrift og til 8-års drift.

Anden natur

Der er beregnet ammoniakdeposition til en sø placeret ca. 325 m mod nordvest. Til området beregnes en uændret merdepositionen på 0,0 kg N/ha/år i forhold til nudrift og til 8-års drift.

Der er beregnet ammoniakdeposition til et beskyttet vandløb, der løber ca. 35 m øst for Siegård. Til nærmeste punkt i vandløbet beregnes en reduktion depositionen på 0,5 kg N/ha/år i forhold til nudrift og til 8-års drift.

Påvirkning af Natura 2000-områder

Siegård er beliggende ca. 10 m fra nærmeste punkt i Natura 2000-område N185 Gyldenså. Som det fremgår af tabellen, er ammoniakpåvirkningen af nærmeste natur placeret i området beregnet til 0,4 kg N/ha/år.

Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

EU-landene har vedtaget fælles regler for beskyttelse af naturen. Habitatdirektivet forpligter medlemsstaterne til at iværksætte de nødvendige tiltag for at sikre en streng beskyttelse af de dyrearter, der er opført på habitatdirektivets bilag IV, inden for deres naturlige udbredelsesområde. Beskyttelsen omfatter blandt andet, at arterne ikke må efterstræbes gennem jagt, indsamling eller ødelæggelse af æg og yngel. Derudover skal medlemsstaterne sikre, at arternes yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges. Viden om arternes forekomst og udbredelse opdateres løbende, blandt andet gennem det nationale overvågningsprogram for vandmiljø og natur (NOVANA).

Det fremgår af habitatbekendtgørelsens § 10, at der ikke kan meddeles tilladelse, dispensation, godkendelse eller lignende, hvis det ansøgte kan medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV, eller ødelæggelse af de plantearter, der er optaget på bilag IV, i alle livsstadier.

Af Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold fremgår det, at kommunen altid skal foretage en vurdering af, om der inden for 300 meter fra punktkilden findes områder, der kan rumme bilag IV-arter – typisk vandhuller, moser eller solåbne græsarealer – samt om der er registreret forekomst af sådanne arter. Inden for denne afstand kan en eventuel påvirkning henføres til punktkilden.

Inden for 300 meter fra produktionsanlægget på Siegård ligger et vandløb. Der er ikke registreret fund af bilag IV-arter i vandløbet. Bornholms Regionskommune vurderer, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre planer og projekter vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter eller medføre en væsentlig forstyrrelse af sådanne arter.

Bornholms Regionskommune har gennemgået egne registreringer samt tilgængelige data fra Naturdata (Danmarks Miljøportal), Naturbasen og Arter.dk. Gennemgangen viser, at der er registreret forekomst af bilag IV-arter inden for 1.000 meter fra Siegård. Der kan desuden forekomme andre bilag IV-arter, herunder flagermus, som har levesteder, fourageringsområder eller sporadiske opholdssteder i området omkring husdyrbruget og udbringningsarealerne, herunder ved nærliggende søer, vandløb og skovområder.

Der er beregnet ammoniakdeposition til de potentielle levesteder for bilag IV-arter, herunder det vandløb, der ligger inden for 300 meter fra Siegård. Resultaterne, som er beskrevet i afsnit 8.2, viser, at ammoniakdepositionen til vandløbet reduceres med 0,5 kg N/ha/år i forhold til både nudrift og 8-års drift.

For søer og vandløb inden for 1.000 meter fra Siegård er der beregnet en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år i forhold til både nudrift og 8-års drift.

På baggrund af beregningerne vurderer Bornholms Regionskommune, at den ansøgte produktion ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af søer og vandløb, der udgør potentielle levesteder for bilag IV-arter. Det er endvidere kommunens vurdering, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af bilag IV-arter eller beskadige eller ødelægge deres yngle- og rasteområder.

.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. ammoniakdeposition til naturarealer.

9 MULIGE DRIFTSFORSTYRRELSER OG UHELD

I dette afsnit beskrives mulige uheld, der kan føre til væsentlig forøget forurening af luft, jord, overflade- og grundvand samt skade på mennesker, dyr og planter i forhold til normal drift. Desuden beskrives foranstaltninger til begrænsning af risici.

Beskrivelse

De mulige risici centrerer sig om forurening af grund- eller overfladevand med gylle, veterinærmedicin, olie.

Mulige uheld med pesticider: Der er risiko for, at pesticider utilsigtet kan komme i overfladevand eller grundvand ved spild, lækage på sprøjte eller emballage, eller ved uheld ved transport. Der opbevares ikke pesticider og kemikalier på Siegård.

Mulige uheld med gylleudslip: Der er risiko for udslip af gylle i forbindelse med pumpning af gylle til gyllelagune eller ved omlastning til gyllevogn. F.eks. hvis pumpen utilsigtet fortsætter/starter med at pumpe gylle ved overpumpning.

Ved færdselsuheld med gyllevogn kan der opstå lækage.

Endelig er der risiko for gylleudslip, hvis lagunen ikke er tæt.

Mulige uheld med dieselolie: Lækage på tank og/eller punktforurening hvor påfyldning finder sted.

Mulige uheld med rengøringsmidler: Der er risiko for punktforurening ved spild.

Mulige uheld med veterinær medicin: Der er risiko for punktforurening, hvis veterinærmedicin håndteres lem-fældigt.

Minimering af risiko for uheld

Gylleudslip: Forebygges med opsyn samt anvendelse af sugekran ved påfyldning af gyllevogn. Herudover opmærksomhed ved udkørsel.

Lagunen tilses dagligt. Udslip fra lagunen er vanskelig, da den er omkranset af vold. Inspektionsbrønd i forbindelse med lagune til kontrol for udsivning af gylle.

Når gyllen køres ud, udvises agtpågivenhed i trafikken. Reflekser og lygter tjekkes og renholdes, så gyllevogn tydeligt kan ses, også efter mørkets frembrud.

Dieselolie: Der er ingen olietanke på Fædresminde. Olie til udtørring medtages til ejendommen i forbindelse med opstart af udtørring.

Rengøringsmidler: Der anvendes kun godkendte midler.

Rengøringsmidler og desinfektionsmidler håndteres korrekt og oplagres på fast bund.

Pesticider: Kemikalier og pesticider opbevares i kemikalierum, der har støbt bund og er uden afløb. Der opbevares ikke pesticider og kemikalier på Siegård.

Veterinærmedicin: Uheld med udslip af medicin forebygges ved altid at opbevare veterinærmedicin på korrekt; også medicin, som er i brug. Desuden følges dyrlægens instruktioner, og brugsanvisningen på pakningen. Evt. medicinrester leveres retur til dyrlæge eller apotek.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Gylle: Ved lækage fra gyllelagune kan den eksisterende vold forstærkes.

Ved udslip/overløb, hvor der er en sandsynlighed for akut forurening, kontaktes alarmcentralen (112). Alarmcentralen kontakter relevante medarbejdere i Bornholms Regionskommune.

Når gyllen overpumpes fra fortank til gyllelagune, overvåges overpumpningen. De, som arbejder i stalden, ved, hvor afbryder til pumpen er placeret. Gyllelagunen er underlagt lovpligtig kontrol og kontrolleres hyppigt visuelt.

Sker der tilsvining af vejene ved gyllekørsel, bliver der skiltet med glatføreskilt, og der bliver ryddet op senest ved arbejdets ophør samme dag.

Hvis det værste uheld skulle ske, og der opstår lækage fra gyllevognen enten på landevej eller i marken, stoppes evt. gylleafløb mod grøft, dræn og vandløb med f.eks. halmbigballer. Der tages kontakt til kommunens Teknik og Miljøafdeling, og yderligere tiltag aftales.

Lugtgener fra gyllespredning minimeres ved at sprede under bedst mulige forhold (lille vindhastighed og høj luftfugtighed)

Olie: Ved oliespild fra oliedunk eller maskiner opsuges spild med f.eks. savsmuld eller kattegrus, som opsamles og afleveres på modtagestation.

Rengørings og desinfektionsmidler: Hvis der forekommer utilsigtet spild, opsamles det f.eks. med savsmuld eller kattegrus.

Medicin Hvis der forekommer utilsigtet spild, opsamles det f.eks. med savsmuld eller kattegrus.

Pesticider: Hvis der forekommer utilsigtet spild, opsamles det f.eks. med savsmuld eller kattegrus. Der opbevares ikke pesticider og kemikalier på Siegård.

Generelt gælder, at ved akut forurening af olie, gylle eller spildevand, tilkaldes alarmcentralen på 112. Alarmcentralen tilkalder en miljømedarbejder fra Bornholms Regionskommunes miljøafdeling.

I stalden og på marken medbringes en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

Strømafbrydelse, generelt

Lovgivningen forlanger, at man kan redegøre for, hvordan dyrene beskyttes ved strømafbrydelse.

Alarmanlæg og nødopluk er lovpligtig i stalde med mekanisk ventilation. Det er desuden vigtigt, at dyrene fortsat har adgang til foder og vand.

Strømafbrydelse, Siegård

For Siegård gælder:

Ventilation: Der er nødopluk, der sikrer et luftskifte i staldene. Ved strømsvigt i varmeperioder vil nødopluk blive suppleret med åbning af døre og vinduer for at sikre et tilstrækkeligt luftskifte.

Vand: Pumpning af vand er afhængig af strøm (egen boring).

Foder: Udfodring sker automatisk og er afhængig af strøm.

Udbringning af husdyrgødning

- Husdyrgødning udbringes under hensyn til generelle regler, og foregår i videst muligt omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen nedfældes på græsmarker
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer
- Udkørsel af flydende husdyrgødning på dage med lav fordampning/regn.
- Udkørsel af flydende husdyrgødning til afgrøder i god vækst og/eller afgrøder med en plante-højde, der reducerer fordampningen

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for mulige driftsforstyrrelser og uheld og foranstaltninger til begrænsning af risici.

Det vurderes i henhold til klagenævnspraksis, at husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for håndtering af bl.a. flydende husdyrgødning anses for tilstrækkelige til at imødegå forurening ved et eventuelt udslip, og derfor er der ikke stillet yderligere vilkår til at forebygge uheld m.v.

Bornholms Regionskommune vurderer, at der skal foreligge en beredskabsplan, som indeholder følgende:

- En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder/spildevandskilder
- Handlingsplaner for hvordan brand, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrollerede afstrømninger fra møddinger og ensilagepladser samt olieudslip håndteres.
- Oplysninger om hvor udstyr til håndtering af forureningsulykker er placeret.

Vilkår

Der er stillet vilkår om udarbejdelse af en beredskabsplan, som indeholder handleplaner for blandt andet, hvordan brand, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrollerede afstrømninger fra møddinger og ensilagepladser samt olieudslip håndteres. Beredskabsplanen ses i bilag 3.

10 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

I dette afsnit beskrives og vurderes, hvordan ansøger gennemfører eller planlægger at gennemføre egenkontrol og management. Desuden beskrives de dokumenter og registreringer, som ansøger skal præstere for at dokumentere, at vilkårene i miljøtilladelsen er overholdt.

Beskrivelse

Management og egenkontrol

- Forbrug af råvarer opgøres kvartalsmæssigt ifm. udarbejdelse af E-kontrol
- Foderblandinger optimeres mindst én gang årligt af foderkonsulent
- Forbrug af vand og energi følges kvartalsmæssigt og opgøres min. én gang årligt ifm. årsregnskab
- Produktionsapparatet efterses i det daglige arbejde
- Der er dyrlægebesøg hver måned/ iht. lovgivning på området
- Ejer og medarbejdere deltager i relevante efteruddannelseskurser og erfagrupeer
- Der udarbejdes den lovpligtige gødningsplan
- Der er beholderkontrol
- Gyllepumpning overvåges
- Der er egenkontrolprogram for dyrevelfærd. Programmet følges op ifm. dyrlægebesøg og kontrolleres ifm. Danish kontrol hvert 3. år
- Der gennemføres egenkontrol ift. "Branchekode for foderhygiejne"
- Der er udarbejdet en beredskabsplan med beskrivelse af forholdsregler ifm. uheld

Siegård er desuden, som leverandør til Danish Crown, omfattet regelsættet "Code of Practice".

Dokumentation

- Gødningsplan
- Foderoptimeringer og analyser
- Produktionsrapporter
- Dokumentation for skadedyrsbekæmpelse
- 10 års beholderkontrol

I løbet af få dage kan skaffes:

- Fakturaer på køb og salg af foder og dyr
- Sundhedsbemærkninger fra slagteri

I løbet af få dage kan skaffes:

- Fakturaer på køb og salg af foder og dyr
- Sundhedsbemærkninger fra slagteri

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at gennemførelse af den beskrevne egenkontrol samt overholdelse af de stillede vilkår vil medføre, at der løbende holdes øje med, at forudsætningerne for miljøgodkendelsen overholdes, og at det er dokumenteret, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette.

Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at alle vilkår skal være kendt af de ansatte samt om dokumentation for produktionsarealets størrelse, korrekt bortskaffelse af affald mv.

11 SAMLET VURDERING

Samlet set vurderer Bornholms Regionskommune, at når miljøtilladelsens vilkår overholdes, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Bornholms Regionskommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på habitatdirektivets bilag IV.

På baggrund af husdyrbrugets beliggenhed og de beskrevne ikke-væsentlige virkninger på det lokale miljø, vurderer Bornholms Regionskommune desuden, at det ansøgte ikke vil have grænseoverskridende virkninger.

Bilagsoversigt

- 1a Produktionsarealer i ansøgt drift
- 1b Produktionsarealer i nudrift og 8-årsdrift
- 2. Naturberegningsspunkter for Siegård
- 3. Beredskabsplan

Bilag 1a. Produktionsareal i ansøgt drift

Bilag 1b. Produktionsareal i nudrift og 8-års drift

Bilag 2. Naturberegningsspunkter for Siegård

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Sø NV	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,4	▼
Beskyttet vandløb	Kategori 3	Ansøger	0	V	-0,5	-0,5	13,7	▼
Skov gl. jordbund V	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2	▼
Skov gl. jordbund SØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2	▼
Skov gl. jordbund SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2	▼
Overdrev N	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Hede NØ	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Overdrev NØ	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Overdrev SØ	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0	▼
Habitatnatur NØ	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,3	▼

Bilag 3. Beredskabsplan for Siegård

Udarbejdet 01-2026
Opdateret 2027
Opdateret 2028
Opdateret 2029

Beredskabsplan

Siegård, Svanekevej 59, 3740 Svaneke

Telefonliste	Brand - instruks	Overløb af gylle - instruks	Kemikalier, oliespild - instruks	Stophaner og hovedafbrydere	Strømsvigt - instruks	Personskade - instruks
Brandvæsen 112	RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra	Ved større overløb af gylle eller ved brud på gyllelagune RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra	Ved større udslip af kemikalier og olie RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra	Vand Hovedstopphane er placeret xxx	Ved strømsvigt vurderes om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.	RING 112 – oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og personens tilstand • Adgangsveje
Ambulance 112	• Hvad der er sket og at det er en gårdbrand	• Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud	• Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud		Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.	
Lægevagt 1813	• Er der tilskadekomne - hvor mange?	• Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring	• Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand	Elektricitet Hovedafbryder er placeret xxx	Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrushing).	Yd almindelig førstehjælp.
Miljømyndighed 112	• Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget	Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.	Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.		Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper o.l.	Førstehjælpsudstyr er placeret ved forrum til stalde.
Helle Thers 56922074	Kontakt Michael 28734443	Kontakt Michael 28734443	Kontakt Michael 28734443	Kontakt Michael 28734443		Kontakt lægevagten ved mindre personskade.
Landbocentret 70279000	Start rednings- og slukningsarbejde, hvis forsvarligt: • Evakuer dyr • Fjern olie, trykflasker, gødning og kemikalier	Forsørg eksisterende jordvold med jord eller halmballer for at undgå, at gylle løber mod vandløb.	Kontakt miljømyndighederne. Der opbevares ikke olie eller kemikalier på ejendommen.			
Dyrilæge Claus B. Larsen, Danvet 30535588	Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer. Modtag brandvæsenet og udlever kortmateriale.	Løber gyllen mod vandløb skal gyllen forsøges opdæmmes med barriere af jord/bigballer. Drænrør skal afskæres, så gyllen ikke løber videre til vandløb.	Forsøg opdæmning for at undgå, at udslip løber i dræn, grøft eller vandløb.			
Elektriker & Ventilation XX XXXX	Oplys om: • Tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed • Hvor det brænder og omfang • Hvor der er adgangsveje	Modtag brandvæsen/myndighed og orientér om sted, omfang mv.	Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art.			
Smed & VVS XX			Anvend savsmuld eller kattegrus til opsug af mindre spild.			
Ejer: Michael Rasmussen 28734443			Modtag brandvæsen/myndighed og orientér om sted, omfang mv.			

BEREDSKABSKORT - VEND

